

عنوان مقاله:

استقبال و معارضه حزین لاهیجی در قصاید

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شبه قاره، دوره 7، شماره 24 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

علی محمد موذنی - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

حزین لاهیجی از شاعران و علمای برجسته سده دوازدهم هجری است که بیشتر ایام خود را در هند گذرانیده است. وی تقریباً به همه موضوعات علمی عصر خود تسلط داشته و درباره آنها دست به نگارش زده است. وی با اینکه شاعری را به عنوان هنر اول خود محسوب نمی کند و مقام علمی او فراتر از شاعری او است، صاحب اشعار فراوانی در قالب های گوناگون: غزل، قصیده، قطعه، ترکیب بند، رباعی و مثنوی است. برجستگی و امتیاز وی در زمینه شاعری، بیشتر در غزل های اوست. حزین چهل قصیده دارد که اغلب محتوای آنها را، توحید، نعت حضرت رسول (ص)، مدح و منقبت حضرت علی (ع) و پیشوایان دین تشکیل می دهد. منقبت حضرت علی (ع) پربسامدترین قصاید اوست. وی در قصاید خود به ترتیب از انوری، خاقانی، سنایی، سعدی و ناصر خسرو استقبال کرده و با همان وزن و قافیه و ردیف و با پاره ای کلمات و مضامین مشترک اشعار خود را سروده است. ارادت او به پیامبر (ص) و حضرت علی (ع) و سایر ائمه (علیهم السلام)، باعث شده است تا در مقابل مداحان متملق مثل انوری به معارضه برخیزد و با ذکر نام آنها اشعارشان را سحر، و مدایحشان را دروغین جلوه دهد و در برابر آنها، اشعار خود را سحر حلال و بیان صدق معرفی نماید. این مقاله با روش کتابخانه ای و به شیوه ی تحلیل محتوای قصاید به بررسی این موضوع و انطباق قصاید حزین با شاعران یاد شده می پردازد.

کلمات کلیدی:

حزین لاهیجی، انوری، خاقانی، سنایی، سعدی، ناصر خسرو، مضمون، قافیه، ردیف

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/889725>

